

Kartleggingsverktøy for mat og måltid i barnehagen

- Det praktiske arbeidet

Bokmål

Det praktiske arbeidet med mat og måltid i barnehagen

- **Kartlegging av det praktiske arbeidet kan støtte personalet i å etablere gode rammer rundt mat og måltid, inkludert å tilrettelegge for fellesskap, helse og mat- og måltids glede**
- Rammer og rutiner rundt måltider har stor påvirkning på barnas trivsel, kompetanse og helse
- Dere som jobber i barnehagen er rollemodeller og må være bevisste på egne holdninger og væremåte
- Måltidene må ha god fysisk tilrettelegging hvor alt er tilpasset barnas alder og funksjonsnivå
- Mattilsynets og Folkehelseinstituttets regler og anbefalinger skal overholdes ved tilberedning og oppbevaring av mat, i tillegg skal det vektlegges god hygiene i og rundt mat og måltid

Forankring av mat og måltid

- *Forskriftene for Barnehageloven og rammeplan for barnehagen* sier at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet med en helsefremmende og forebyggende funksjon.
- Innen fagområdet «Kropp, bevegelse, mat og helse» skal personalet legge til rette for at barna tilegner seg gode vaner og holdninger, kunnskap om sunne helsevaner og utvikler matglede.
- Ifølge *Nasjonale retningslinjer* for mat og måltid i barnehagen, skal mat- og måltidstilbudet være i tråd med *Helsedirektoratets kostråd*. Handlingene og avgjørelsene til personalet skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn, jf. *Grunnloven §104* og *barnevernkonvensjonen art. 3 nr. 1*

Gjennomføring av kartleggingsverktøyet

- Kartleggingsverktøyet blir brukt i fellesskap eller gruppevis/avdelingsvis av styrer, pedagogiske ledere og ansatte
- Gå igjennom ett punkt om gangen
- Diskuter og reflekter sammen
- Svar «ja», «av og til» eller «nei» på punktene
- Bli enige om hva dere er gode på og avdekk forbedringsområder
- Sjekklisten finner dere på mhfa.no

Kartlegging av det praktiske arbeidet med mat og måltid i barnehagen

10 punkter

1. I vår barnehage ...

... legger vi til rette for minst tre faste måltider om dagen med medbrakt eller servert mat

2. I vår barnehage ...

**... gir vi barna minst 30 minutter spisetid til
hvert måltid hver dag**

3. I vår barnehage ...

... har vi en god praksis for hygiene og håndvask før/under matlaging og måltid

4. I vår barnehage ...

... vektlegger vi at spisemiljøet skal fremme måltidsglede

5. I vår barnehage ...

... har personalet gode rutiner for å inkludere barn med spesielle behov knyttet til mat og måltid (f.eks. religion, kosthensyn, sykdom, spisevansker, nedsatt funksjonsevne og kultur)

6. I vår barnehage ...

... vektlegger vi en miljøvennlig praksis med lite matsvinn og et bærekraftig mattilbud

7. I vår barnehage ...

... har vi fasiliteter for matlaging som er tilpasset barna sin alder og funksjonsnivå

8. I vår barnehage ...

... har vi fasiliteter for gjennomføring av måltidet som er tilpasset barna sin alder og funksjonsnivå

9. I vår barnehage ...

... følger vi Mattilsynets råd for tilberedning, servering, merking og oppbevaring av mat

10. I vår barnehage ...

... har vi etablert gode rutiner for oppbevaring og lagring av mat

Videre vurdering

Er svaret «nei» eller «av og til» på noen punkter? Bruk følgende refleksjonsspørsmål for videre vurdering:

- Hvilke av punktene er enklest å ta tak i/endre?
- Hvilke av punktene er viktigst å ta tak i?
- Hvem har ansvaret for å igangsette og følge opp endring?
- Hvordan går man fram for å gjøre endringene? Hva er første steg?
- Hvordan skjer oppfølging av endringer/tiltak?
- Når skal endringer/tiltak igangsettes?

Nasjonalt senter
for mat, helse og
fysisk aktivitet